

Έδρα: Λ. Περικλέους 3 Χολαργός
TK 15561
ΑΦΜ: 996616133
Email: info@pomep.gr και
hellenic.pediatricians@gmail.com
6944307208

Πρόεδρος

Κωνσταντίνος Νταλούκας
(Αθήνα)

Αντιπρόεδρος Α

Γεωργία Νταμάγκα (Λάρισα)

Αντιπρόεδρος Β

Ελισάβετ Καλούδη (Θεσσαλονίκη)

Γραμματέας

Ιωάννης Ρίτσας (Θεσσαλονίκη)

Ταμίας

Αντώνιος Κοντός (Αθήνα)

Μέλη

Δημήτριος Φούσκας (Αθήνα)

Άννα Κατσάβα (Λάρισα)

Σοφία Φίνου (Ιωάννινα)

Σταυρούλα Παπαχατζή (Βέροια)

Δελτίο Τύπου

Στρεπτοκοκκικές λοιμώξεις σε σχολικές κοινότητες – Επιστημονική καθοδήγηση για γονείς και σχολεία

Αθήνα, 26/5/2025

Τις τελευταίες εβδομάδες καταγράφεται αυξημένος αριθμός περιστατικών στρεπτοκοκκικής φαρυγγίτιδας, κυρίως σε σχολικές μονάδες της Βόρειας Ελλάδας και αλλού στην χώρα.

Σε αυτό το πλαίσιο, **θεωρούμε απαραίτητο να αποσαφηνιστούν, με επιστημονική ακρίβεια** και ψύχραιμο λόγο, τα δεδομένα που αφορούν τη μετάδοση, την πρόληψη και τη διαχείριση των περιστατικών σε σχολικό περιβάλλον.

Μετάδοση του στρεπτόκοκκου ομάδας Α

Ο β-αιμολυτικός στρεπτόκοκκος της ομάδας Α (*Streptococcus pyogenes*) **μεταδίδεται κυρίως μέσω σταγονιδίων από το φάρυγγα και τη ρινική κοιλότητα μολυσμένου ατόμου.** Η μετάδοση γίνεται είτε με άμεση επαφή (π.χ. φτέρνισμα, βήχας, φιλία), είτε με έμμεση επαφή, δηλαδή μέσω αντικειμένων ή επιφανειών που έχουν μολυνθεί από βλέννες ή σάλιο.

Αν και ο μικροοργανισμός δεν επιβιώνει για μακρό χρονικό διάστημα στο περιβάλλον, η επιβίωσή του σε υγρές επιφάνειες και αντικείμενα (π.χ. παιχνίδια, μολύβια, θρανία) είναι δυνατό να διαρκέσει ώρες ή και ημέρες, και μπορεί να οδηγήσει σε δευτερογενή μετάδοση, ιδιαίτερα σε συνθήκες συγχρωτισμού και κακής υγιεινής.

Σύμφωνα με τις οδηγίες του Ευρωπαϊκού Κέντρου Ελέγχου Νοσημάτων (ECDC, 2023) και του Αμερικανικού CDC (2024), η μετάδοση μέσω επιφανειών θεωρείται πιθανή αλλά όχι ο κύριος μηχανισμός διασποράς. Ο βασικός παράγοντας διασποράς είναι η παραμονή παιδιών με συμπτώματα στο σχολείο και η στενή επαφή χωρίς τήρηση βασικών κανόνων υγιεινής.

Μέτρα καθαρισμού και υγιεινής

Δεν απαιτείται μαζική απολύμανση των σχολείων με εξειδικευμένα συνεργεία. Ωστόσο, συνιστάται αυξημένη φροντίδα για την τακτική και επιμελή καθαριότητα των επιφανειών που αγγίζονται συχνά (όπως θρανία, πόμολα, βρύσες, τουαλέτες και παιχνίδια). Ο καθαρισμός με κοινά απορρυπαντικά ή οικιακά απολυμαντικά είναι επαρκής, εφόσον γίνεται καθημερινά, ιδιαίτερα σε περιόδους έξαρσης.

Η υπερβολική χρήση απολυμαντικών ή η «συμβολική» απολύμανση χωρίς ταυτόχρονα μέτρα πρόληψης και ενημέρωσης δεν προσφέρει ουσιαστικό όφελος.

Κλείσιμο σχολείων – Πότε συνιστάται

Το κλείσιμο σχολείων **δεν συνιστάται** ως γενικό μέτρο πρόληψης. Μπορεί να εξεταστεί μόνο σε περιπτώσεις επιβεβαιωμένης εκτεταμένης διασποράς, με σημαντικό αριθμό νοσηλειών ή σοβαρών περιστατικών, και αποκλειστικά έπειτα από τεκμηριωμένη εισήγηση των υγειονομικών αρχών.

Η εμπειρία από τη διαχείριση επιδημιών σε σχολικές μονάδες δείχνει ότι η διακοπή λειτουργίας χωρίς συνδυασμό με έλεγχο κρουσμάτων, ενημέρωση, και τήρηση κανόνων υγιεινής, έχει περιορισμένη επιδημιολογική αξία.

Συστάσεις προς γονείς και σχολεία

- Παιδιά με συμπτώματα όπως πυρετός, πονόλαιμος ή εξάνθημα **δεν πρέπει** να προσέρχονται στο σχολείο.
- **Ο παιδίατρος είναι υπεύθυνος για τη διάγνωση και την εκτίμηση της αναγκαιότητας θεραπείας.** Η επιβεβαίωση της στρεπτοκοκκικής λοίμωξης γίνεται με ταχεία τεστ ανίχνευσης αντιγόνου από τον παιδίατρο ή καλλιέργεια φαρυγγικού επιχρίσματος από το εργαστήριο.
- Μετά την έναρξη κατάλληλης αντιβιοτικής αγωγής, το παιδί παύει να είναι μεταδοτικό εντός 24 ωρών και μπορεί να επιστρέψει στο σχολείο εφόσον έχει καλή γενική κατάσταση.
- Το προσωπικό των σχολείων θα πρέπει να υπενθυμίζει και να ενισχύει τη σωστή υγιεινή χεριών, την αναπνευστική υγιεινή (κάλυψη στόματος – μύτης κατά τον βήχα) και την **αποφυγή κοινής χρήσης αντικειμένων.**

Σχετικά με τη χρήση των ταχέων διαγνωστικών δοκιμασιών (στρεπ-τεστ)

Οι ταχείες διαγνωστικές δοκιμασίες για στρεπτοκοκκική λοίμωξη (rapid strep tests) πρέπει να διενεργούνται αποκλειστικά σε παιδιά που παρουσιάζουν σαφή κλινική εικόνα συμβατή με στρεπτοκοκκική φαρυγγίτιδα. **Η σωστή ερμηνεία των αποτελεσμάτων προϋποθέτει κατάλληλη κλινική αξιολόγηση, καθώς και σωστή τεχνική λήψης φαρυγγικού επιχρίσματος, η οποία δεν είναι εφικτή εκτός ιατρικού περιβάλλοντος.**

Η χρήση αυτών των τεστ από γονείς στο σπίτι ή η διενέργειά τους σε φαρμακεία, χωρίς ιατρική καθοδήγηση, ενέχει υψηλό κίνδυνο εσφαλμένων αποτελεσμάτων και λανθασμένων συμπερασμάτων, ιδιαίτερα όταν πρόκειται για ασυμπτωματικά παιδιά. **Η αδικαιολόγητη χρήση τους, υπό το βάρος ανησυχίας ή φόβου, δεν συμβάλλει στη δημόσια υγεία και ενδέχεται να οδηγήσει σε αχρείαστες θεραπείες ή σε εφησυχασμό έναντι πραγματικής λοίμωξης.**

Συστήνεται στους γονείς για μεγαλύτερη ασφάλεια των παιδιών τους να επαγρυπνούν για την εμφάνιση συμπτωμάτων και να απευθύνονται στον παιδίατρο εγκαίρως για διάγνωση και λήψη θεραπείας όπου ενδείκνυται.

Ο Πρόεδρος

Κωνσταντίνος Ι. Νταλούκας

Ο Γραμματέας

Ιωάννης Ρίτσας

Πηγή:

<https://www.ecdc.europa.eu/en/streptococcus-pyogenes>

<https://www.cdc.gov/groupastrep/index.html>